

Redakcija: E. Kramer,
Maribor, Ciril-Methodova ul.
št. 26. Za probleme: Isidor
Groß, Karlovac SHS.

Administracija: Mari-
borska tiskarna d. d. v
Mariboru.

ŠAH

Izhaja letno 12 števil po
8 strani.

Za kraljev. SHS s poštnino
za pol leta 12 dinarjev.
Fürs Ausland pro Halbjahr
14 Dinar.

Anonce po dogovoru.

Izdaja: „Mariborski šahovski klub“ za „Jugoslov. šahovski savez“.

Št. 9—10

Marec—April 1923

I. letnik

Osvrt na šahovske događaje u god. 1922.

CAPABLANCA,

Minula je godina bila osobito bogata znatnim šahovskim turnirima. Šahovski su majstori bili vrlo marljivi i putovali od turnira na turnir. Od znatnijih majstora zadovoljili su se tek Capablanca in dr. Vidmar s jednim turnirom, svi ostali pokušali su više puta sreću. Tako su Aljehin, Rubinstein, dr. Tartakower, Réti, Bogoljubov, Tarrasch i dr. odigrali četiri turnira. Tri puta su iskusili nestalnost božice Caisse: Spielmann, Grünfeld, Wolf, Sämisch i Maróczy. Dva puta su sudjelovali Euwe i Yates, a samo jedanput osim gore spomenute dvojice još Kostić, Teichmann i Thomas te Vuković.

Sezonu je šahovsku otvorio u aprilu pystianski turnir, koji se je odlikovao najvećim brojem učesnika, ali ujedno i najslabijim prosjekom. Niti 50. posto od sudjelujućih nisu bil prvorazredni majstori. Uslijed toga nije ni kvaliteta partija bila osobita. Na turniru je pobijedio rus Bogoljubov, koji je čitav turnir odigrao u stalnoj formi.

Većina majstora shvatila je pystianski turnir tek kao pokus i training za londonski veliki turnir, no već kad su objelodanjeni uslovi turnira te lista pozvanih majstora, bilo je šahovsko javno mnijenje u mnogocem razočarano. Jedno jer vodeći njemački i austrijski majstori (Lasker, dr. Tarrasch, Teichmann, Sämisch, Wolf, Grünfeld) nisu bili zastupani, a drugo, jer je od šestnaest učesnika bilo tek 8 velemajstora, dok je druga polovica bila zastavljena samo od „outsidera“ ili statista. K tomu još dolazi u uvjetima turnira i odredba, kojom je vrijeme za razmišljanje restringirano na 20 poteza na sat, pa je jakost turnira i kvaliteta partija znatno oštećena. Pa ipak je londonski turnir jedan od

najznatnijih zadnjih godina, jer je na njem sudjelovao i u sigurnoj maniri iznio pobjedu „champion of the world“ Capablanca učvrstivši tako svoju poziciju kao svijetski majstor.

Odmah poslije londonskog turnira, koji je bio odigran u kolovozu, pozvala je uprava hastingskoga šahovskog kluba šestoricu majstora: Aljehina, Rubinsteina, Bogoljubova, dr. Tarrascha te engleske majstore Thomasa i Yatesa, da odigraju u rujnu jedan dvokružni turnir. Taj je turnir gotovo neopaženo prošao, pa ipak je kvalitetom partija bio možda najvredniji. Aljehin j pobijedio pol boda pred Rubinsteinom.

U listopadu održan je četvrti turnir prošle godine: Šahovski klub u Teplitz-Schönau ga je priredio i pobrinuo se, da turnir bude vrlo jak i ako su Aljehin i Bogoljubov otkazali sudjelovanje. Nažalost je veliki favorit turnira Rubinstein bio posve izvan forme — u zadnjem je kolu izgubio s Kostićem uslijed grube pogriješke — no ipak se mora naglasiti, da je od svih turnira zadnjih godina na topličkom najbolje igrano. Kvaliteta i teoretska vrijednost partija je znatnija od one ostalih turnira.

Još u Londonu primili su majstori poziv na sudjelovanje na turniru u Wienu, koji je imao da bude kruna sviju. I doista: prosječna jakost turnira je veća od one ostalih prošlogodišnjih, da, bečki je turnir jedan od najjačih turnira zadnjih decenija. Tek Capablanca i Vidmar, da su još došli, pa bi se moglo kazati, da su bili svi „aktivni“ majstori zastupani. Naravno da eksperimenat aranžera turnira da pripustivši na turnir tri mlada bečka majstora: Takácsa, Kmocha i Königa, te bi uspješnim debitom jednoga od njih stekli pohvalu poznijih vremena, da su otkrili novi talenat, nije mogao kraj prvoklasnog sastava turnira, da povoljno svrši. Vrijednost partija nije baš osobita. Majstori su brojnim turnirima umoreni i preigrani, a k tome su još, neoprostivom nemarnošću komiteja, bili u turnirskoj dvorani gotovo nemogući uvjeti za mirnu igru: nedostatna ventilacija, te žamor općinstva djelovao je osobito na nervoznije i mladje manje rutinirane majstore vrlo nepovoljno. Pobjedu je iznio Rubinstein, koji je dostigao svoju veliku predratnu formu. Rubinsteinov veliki uspjeh u Wienu, ako ne natkriljuje, sigurno dostiže Capablancin uspjeh u Londonu. Match za svjetsko prvenstvo između obojice više je nego ikada aktuelan.

Spomenuli smo, da je prosjek jakosti prošlogodišnjih turnira znatno varirao. Dok je pystianski turnir na pr. obilovao outsiderima, od kojih, kako je bilo za predviditi, nije nijedan postigao protiv prvorazrednim internacionalnim majstorima trećine bodova, i dok se je slični slučaj ponovio u Londonu, toplički i bečki turnir natkriliše brojem sudjelujućih internacionalnih majstora znatno prva dva turnira. Hoćemo li dakle, da si stvorimo sliku o ukupnim uspjesima znatnijih šahovskih majstora, valja uzeti u obzir samo partije, koje su med sobom igrali. Eliminirao sam dakle iz tabele pystianskog turnira 9 majstora, iz one londonskog 6 majstora. Turnir šestorice u Hastingsu uzeo sam čitav, dok sam od topličkog i bečkog turnira brisao po tri posljednja po jakosti majstora. Dobivamo dakle slijedeću tabelu.

Kako se vidi, Capablanca poluči je premoćni procenat, i ako se uspjeh Rubinsteina: 70 procenata protiv prvorazrednim majstorima u 4 turnira mora možda još više ocijeniti. Treći po redu je Aljehin, kome je slabiji uspjeh u Beču mnogo pokvario šanse za match s Capablancom. Odmah za Aljehinom na četvrtom mjestu je naš Vidmar, dok si je

Omjer dobivenih i izgubljenih partija na turniru u:

	Pystianu	Londonu	Hastingsu	Teplitze	Wienu	Ukupno	Procent
Capablanca . . .	—	7=2	—	—	—	7=2	78 ⁰ / ₀
Rubinstein . . .	—	6=3	7=3	5 ¹ / ₂ =4 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂ =2 ¹ / ₂	27=12	70 ⁰ / ₀
Aljehin . . .	6=3	6=3	7 ¹ / ₂ =2 ¹ / ₂	—	6=5	25 ¹ / ₂ =13 ¹ / ₂	65 ⁰ / ₀
Dr. Vidmar . . .	—	5 ¹ / ₂ =3 ¹ / ₂	—	—	—	5 ¹ / ₂ =3 ¹ / ₂	62 ⁰ / ₀
Dr. Tartakower	4 ¹ / ₂ =4 ¹ / ₂	4=5	—	6 ¹ / ₂ =3 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂ =3 ¹ / ₂	22 ¹ / ₂ =16 ¹ / ₂	58 ⁰ / ₀
Réti . . .	4 ¹ / ₂ =4 ¹ / ₂	4 ¹ / ₂ =4 ¹ / ₂	—	8=2	4 ¹ / ₂ =6 ¹ / ₂	21 ¹ / ₂ =17 ¹ / ₂	55 ⁰ / ₀
Grünfeld . . .	4=5	—	—	6=4	6=5	16=14	53 ⁰ / ₀
Spielmann . . .	6 ¹ / ₂ =2 ¹ / ₂	—	—	6=4	3=8	15 ¹ / ₂ =14 ¹ / ₂	51 ⁰ / ₀
Bogoljubov	6 ¹ / ₂ =2 ¹ / ₂	4=5	4 ¹ / ₂ =5 ¹ / ₂	—	4 ¹ / ₂ =6 ¹ / ₂	19 ¹ / ₂ =19 ¹ / ₂	50 ⁰ / ₀
Dr. Tarrasch	3=6	—	4=6	4=6	7=4	18=22	45 ⁰ / ₀
Teichmann . . .	—	—	—	4 ¹ / ₂ =5 ¹ / ₂	—	4 ¹ / ₂ =5 ¹ / ₂	45 ⁰ / ₀
Kostić . . .	—	—	—	4 ¹ / ₂ =5 ¹ / ₂	—	4 ¹ / ₂ =5 ¹ / ₂	45 ⁰ / ₀
Maróczy . . .	—	4=5	—	3 ¹ / ₂ =6 ¹ / ₂	6=5	13 ¹ / ₂ =16 ¹ / ₂	45 ⁰ / ₀
Thomas . . .	—	—	4 ¹ / ₂ =5 ¹ / ₂	—	—	4 ¹ / ₂ =5 ¹ / ₂	45 ⁰ / ₀
Wolf . . .	2 ¹ / ₂ =6 ¹ / ₂	—	—	4=6	6 ¹ / ₂ =4 ¹ / ₂	13=17	43 ⁰ / ₀
Vuković . . .	—	—	—	—	4=7	4=7	36 ⁰ / ₀
Sämisch . . .	4=5	—	—	3=7	2 ¹ / ₂ =8 ¹ / ₂	9 ¹ / ₂ =20 ¹ / ₂	31 ⁰ / ₀
Euwe . . .	3 ¹ / ₂ =5 ¹ / ₂	1 ¹ / ₂ =7 ¹ / ₂	—	—	—	5=13	29 ⁰ / ₀
Yates . . .	—	2 ¹ / ₂ =6 ¹ / ₂	2 ¹ / ₂ =7 ¹ / ₂	—	—	5=14	29 ⁰ / ₀

peto mjesto osvojio Tartakower pred šestim Rétiem! Interesantno je, da je Réti do sada već nekoliko puta dobio prvu nagradu, dok je Tartakoweru, koji je u tabeli po procentu pred njim, još do sada nije uspelo. Razlog je u većoj stalnosti kod Tartakowera, a lakoumnosti kod Rétića. Slično kao Tartakower došao je svojim stalnim placementom na turnirima Grünfeld na sedmo mjesto. Na osmom je mjestu Spielmann, a Bogoljubova je nestalnost u formi dovela na deveto mjesto, koje zauzima s ravno 50 po sto partija. Ovih devet majstora možemo dakle nazvati uspješnim majstorima 1922. godine. Placement majstora na ovoj tabeli daje sasvijem različito gledište o jakosti pojedinih majstora, od onog što je dosad bilo običajno: naime da se svakom majstoru, koji na kojem internacionalnem turniru postigne prvu nagradu, dade naziv velemajstora, bez obzira na njihove daljnje uspjehe i neuspjehe. Taj sistem preferira majstore s nestalnom formom, dok bi se isistemu upotrebljenom u gornjoj tabeli dalo prigovoriti da ne vodi dovoljno računa o indispoziciji, koju može po čitave godine da prati, pa i najbolje majstore. Daljnja su mjesta zaposjednuta pojednakim procentom od pet majstora: dra. Tarrascha, Maróczya, Kostića, Teichmanna i Thomasa. Povoljni placement ovoga posljednjega nije opravdan. (Dobio je u Hastingsu 2 partije sa svojim zemljakom Yatesom i remisiraó pet partija s velemajstorima.) U drugu ruku zaslužio je na petnaestom mjestu stojeći Wolf bolje mjesto. Šestnaesto mjesto zauzima Vuković. On je ujedno i posljednji, koji u svom score-u imade više od 33 posto, dok se slijedeća trojica Sämisch, Euwe i Yates moraju zadovoljiti manjim postotkom, te prema tome nijesu dovoljno opravdali svoju poziciju kao internacionalni majstori. (V. Vuković, „Jutarnji list“.)

Razne partije.

Partija št. 30.

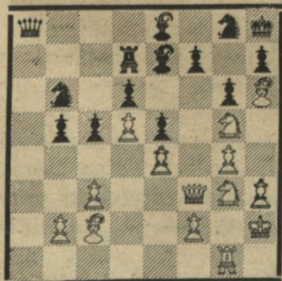
Naslednjo briljantno partijo je igral naš šahovski prvak dr. Vidmar leta 1909. v velikem mednarodnem turnirju v Petrogradu. Njegov nasprotnik dr. Bernstein je eden največjih ruskih šahovskih mojstrov.

Španska partija.

Beli: Bernstein. Črni: Vidmar.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. 0—0	Lf8—e7
6. Tf1—e1	b7—b5
7. La4—b3	d7—d6
8. c2—c3	Lc8—g4
9. a2—a4 ¹⁾	Sc6—a5
10. Lb3—c2	c7—c5
11. a4×b5	a6×b5
12. d2—d4	Sa5—c6 ²⁾
13. Ta1×a8	Dd8×a8
14. d4—d5	Sc6—a7
15. Sb1—d2	0—0
16. Sd2—f1	Sa7—c8
17. h2—h3	Lg4—d7
18. g2—g4	Kg8—h8
19. Sf1—g3	g7—g6
20. Lc1—h6 ³⁾	Tf8—d8
21. Sf3—g5	Ld7—e8
22. Dd1—f3 ⁴⁾	Sc8—b6
23. Kg1—h2	Td8—d7
24. Te1—g1	Sf6—g8

Položaj po 24. potezi črnega:

(Beli: Kh2, Df3, Tg1, Lc2, Lh6, Sg3, Sg5; kmeti: b2, c3, d5, e4, f2, g4, h3.

Črni: Kh8, Da8, Td7, Le8, Le7, Sb6, Sg8; kmeti: b5, c5, d6, e5, f7, g6, h7.)

25. Df3×f7 ⁵⁾	Le7—f6
26. Df7—f8	Td7—e7
27. Sg5—e6 ⁶⁾	Sb6—d7
28. Df8×e7	Sg8×e7
29. g4—g5	Se7—g8
30. Sg3—f5	g6×f5
31. g5×f6	Sg8×h6
32. Tg1—g7	Le8—f7
33. Se6—g5	Sd7×f6
34. Tg7×f7	Sh6×f7
35. Sg5×f7+	Kh8—g8
36. Sf4—h6+	Kg8—f8
37. Sh6×f5	Da8—a2

Beli odneha. — Beli je uporabil časa 1 uro 48 minut, črni 1 uro 58 minut.

Opombe:

1. To nikakor ne more biti dobro. Beli izgubi važen tempo. Raje naj bi bil z 9. h23 prepodil nadležnega Lg4 in na 9. ... Lh5 nadaljeval s Sb1—d2—f1 ter g24 z močnim napadom na kraljevo krilo.
2. Še močnejše je bilo morda 12. ... ed4× 13. cd×, Sac6 14. Tfa8×, Da8× 45. Le3, 0—0 in črni stoji dosti dobro.
3. Napad na kraljevo krilo prične beli z nezadostnimi sredstvi. Potrebne bi bile še nekatere predpriprave, da se najprej bele figure spravijo na ugodna mesta, in sicer nekako tako-le: Kg2, Th1, Sfg1 in potem event. še Sge2 in f24.
4. Beli hoče preprečiti grozeči Sf6—g8, na kar bi sedaj sledilo Df3×f7.
5. S tem reši beli za trenutek svojega Lh6, pade pa v naravnost diabolično zamišljeno past. Dama nima nobenega izhoda.
6. Tu naj bi bil beli vsaj poizkusil 27. Sgh5, na kar gh5× ne bi šlo zaradi 28. gh5× z

grožnjo Sf7+. Črni bi bil seveda odgovoril 27. . . Sbd7, kar dobi damo; a beli ima vendarle v svojih figurah in kmetih toliko obrambnih sredstev, da bi se še nekaj časa ustavljala premoči sovražne dame. Situacija je zelo zamotana in vredna, da se temeljito prouči.

(„Jutro“.)

Partija št. 31.

Igrana na korespondentnom turniru magj. dnevnika „Alkotmány“, 20. X. 1912 — 17. IX. 1913.

Odklonjeni kraljev gambit.

Bijeli: K. Rožić, Zagreb.

Crni: V. Hvránek, Tata, Ugarska.

1. e2—e4	e7—e5
2. f2—f4	Lf8—c5
3. Sg1—f3	d7—d6
4. Lf1—c4	Sb8—c6
5. c2—c3	Sg8—f6 ¹⁾
6. d2—d4 ²⁾	e5×d4
7. c3×d4	Lc5—b6 ³⁾
8. Sb1—c3	Lc8—g4!
9. Lc1—e3 ⁴⁾	Dd8—e7
10. 0—0	0—0—0 ⁵⁾
11. Tf1—e1!	a7—a6
12. d4—d5	Lb6×e3+
13. Te1×e3 ⁶⁾	Sc6—b8
14. Dd1—d4	Lg4×f3
15. Te3×f3	c7—c5
16. d5×c6 e. p.	Sb8×c6
17. Dd4—b6 ⁷⁾	Sf6—d7
18. Db6—f2 ⁸⁾	Td8—e8 ⁹⁾
19. Ta1—e1	f7—f6
20. Sc3—d5	De7—d8
21. Lc4×a6 ¹⁰⁾	b7×a6
22. Tf3—c3	Kc8—b7
23. Tc3—b3+	Kb7—a8
24. Te1—c1	Sd7—c5
25. Tb3—b6	Sc6—e7 ¹¹⁾
26. Tc1×c5!!	Se7×d5 ¹²⁾
27. Tb6×a6+	Ka8—b7
28. Ta6—a7+	Kb7×a7 ¹³⁾
29. Tc5—c7+	Ka7—a6
30. Df2—a7+	Ka6—b5
31. a2—a4+	Kb5—b4
32. Da7—d4+	Kb4—b3 ¹⁴⁾
33. Dd4×d5+	Kb3—b2 ¹⁵⁾

34. Dd5—b5+ Kb2—a2
35. Tc7—b7 itd. Crni predaje.

O p a s k e :

1. Da bo crni odmah potegnuo 4. Sg8—f6, morao bi bijeli vući 5. d2—d3, no tako može prosljediti sa potezom, koji nosi gambitni karakter!
2. Inače se igra 6. d2—d3.
3. Bolje nego 7. . . . Lc5—b4+ što bi bilo slično talijanskoj igri sa izuzetkom f2—f4 i d7—d6, jer je d4 napadnut!
4. Baš nije osobito zgodno mjesto za L.
5. Ako 10. . . . Sf6×e4 to 11. Sc3×e4, De7×e4, 12. Lc4×f7+ dobiva piona natrag. Na Ke8×f7 slijedi Sf3—g5+, na Ke8—f8 dolazi Dd1—e1.
6. Sada je bijeli nadmoćan, sa 12. d4—d5 dobio tempo.
7. Prijeti 18. Lc4×a6, pak ako 17. . . . De7—c7 to je izgubljen pion 17. a ako Sf6—d7 to je bijeli dobio tempo, a Sf6 napustio svoje izvrsno mjesto, jer napada e4 i štiti polje d5.
8. Bijeli napušta operacionu liniju a7—f2!
9. Čini je bolje Th8—e8, nu crni je zabrinut za K-krilo, pa ima namjeru ići sa D na d8 za obranu.
10. Bijeli je čvrsto zagrizo. K-krilo dobilo prvi udarac.
11. Ovaj potez izgleda veoma jak! Na grožnju 26. b2—b4 dolazi Se7×d5! i dobiva. No 26. potez bijeloga iznenadjuje i dobiva odlučno.
12. Ako 26. . . . d6×c5, to 27. Df2×c5 sa prijetnjom, Sd5—c7+ a ako 27. . . . Se7×d5 to slijedi mat u dva poteza sa Dc5—c6+!
13. Bijeli navješta mat u devet poteza.
14. Kb4—a5?, Ta7 mat.
15. Kb3×a4, Tc7—b7!

(„Novosti“.)

Partija št. 32.

Championturnir Berlin 1918.

Peštanska obramba.

Beli: Rubinstein. Črni: dr. Vidmar.

1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e5
3. d4×e5	Sf6—g4
4. Sg1—f3	Sb8—c6
5. Lc1—f4	Lf8—b4+
6. Sb1—c3	Lb4×c3+
7. b2×c3	Dd8—e7
8. Dd1—d5	De7—a3
9. Ta1—c1	t7—f6!
10. e5×f6	Sg4×f6
11. Dd5—d2	d7—d6
12. e2—e3	0—0
13. Sf3—d4	Sc6×d4!
14. c3×d4 ¹⁾	Sf6—e4
15. Dd2—c2	Tf8×f4!
16. e3×f4	Da3—a5+
17. Ke1—e2	Lc8—f5
18. Dc2—b2	Ta8—e8
19. Ke2—f3	Se4—d2+
20. Kf3—g3	Sd2—e4+
21. Kg3—h4 ²⁾	Te8—e6
22. Lf1—e2	Te6—h6+
23. Le2—h5	Th6×h5+
24. Kh4×h5	Lf5—g6+
- in mat v prihodnji potezi.

O p o m b e:

1. Na 14. e3×d4 sledi Sf6—e4, 15. Dd2—e3, Tf8—e8.
2. Na 21. Kg3—f3 sledi najmočnejše g7—g5!

(Glosiral dr. Vidmar za „Šah“.)

Partija št. 33.

Povodom profesorskega kongresa pričetkom meseca septembra 1922 se je mudil nekaj dni v Ljubljani šahovski mojster prof. dr. Ludvik Asztalos iz Sarajeva. Igral je tedaj celo vrsto jako zanimivih in duhovitih partij z dr. M. Vidmarjem, razun tega pa ga imajo ljubljanski šahisti v prijetnem spominu izza sijajne simultanske produkcije, ki jo je alternujoče z dr. Vidmarjem izvedel v „Narodni kavarni“ dne 9. septembra 1922 proti 29 nasprotnikom (26+, 2—, remis 1).

Aprila 1923 je zopet igral v Ljubljani skupno z dr. Vidmarjem simultanpartijo, o čemer na drugem mestu poročamo. Naslednji dve zelo dobri partiji je igral na mednarodnem turnirju, ki se je od 3. do 18. avgusta 1918. vršil v Košicah. Priboril si je bil tedaj 5. darilo (ogrski mojster R. Réti je bil prvi, dr. Milan Vidmar drugi zmagovalec).

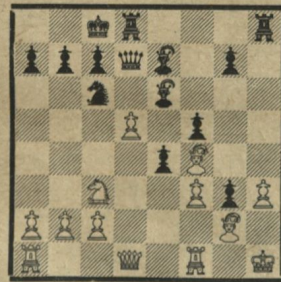
Dunajska igra.

Košice, 8. avgusta 1918.

Beli: Mieses. Črni: Asztalos.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sb1—c3	Sgg—f6
3. g2—g3	d7—d5
4. e4×d5	Sf6×d5
5. Lf1—g2	Lc8—e6
6. Sg1—e2	Sb8—c6
7. d2—d3	Lf8—e7
8. 0—0 ¹⁾	h7—h5
9. h2—h3 ²⁾	Dd8—d7
10. Kg1—h2	f7—f5
11. d3—d4 ³⁾	e5—e4
12. Se2×e4	Sd5×e4
13. Lc1×f4	0—0—0
14. f2—f3	h5—h4! ⁴⁾
15. d4—d5	h4×g3+
16. Kh2—h1 ⁵⁾	g7—g5! ⁶⁾

Položaj po 16. potezi belega:

17. Lf4×g3	f5—f4!
18. d5×c6	Dd7×c6
19. Dd1—e1	f4×g3
20. De1×g3	Le7—d6
21. Dg3—e1	Le6×h3
22. Sc3×e4	Lh3—f5+
23. Kh1—g1	Ld6—h2+
24. Kg1—f2	Dd6×c2+
- Beli se vda.⁷⁾

Opombe:

1. Nato pride črni do napada. Beli naj bi bil potegnil 8. f2—f4 z močnim napadom.
2. 9. h2—h4 ni šlo zaradi 9. ... g7—g5.
3. Na 11, f2—f4 bi lahko sledilo 11. ... h5—h4.
4. 14. ... e5×f4, 15. Dd1×f3, Dd7×d4? ne gre zaradi 16. Sc3—b5.
5. Na 16. Lf4×g3 dobi 16. ... f5—f4 in 17. ... Le6×h3.
6. Najboljše. Napad črnega, ki igra vso partijo silno močno, postane nevzdržen.
7. Na 25. De1—e2 dobi 25. ... Lf5×e4, ker nima beli proti grožečemu Td8—d2 nobene obrambe. („Jutro“.)

Partija št. 34.

Francoska igra.

Košice, 13. avgusta 1918.

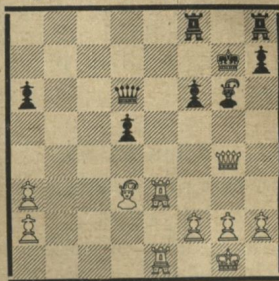
Beli: prof. dr. Asztalos.

Črni: Balogh (ogrski mojster).

1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	Lf8—e7
5. e4—e5	Sf6—d7
6. Lg5×e7	Dd8×e7
7. Sc5—b5	Sd7—b6 ¹⁾
8. c2—c3 ²⁾	f7—f6
9. Sg1—f3	a7—a6
10. Sb5—a3	Lc8 d7 ³⁾
11. Lf1—d3	Sb6—a4
12. Dd1—d2	b7—b5
13. 0—0	Sa4×c3 ⁴⁾
14. Dd2×c3	b5—b4
15. Dc3×c7	b4×a3
16. b2×a3 ⁵⁾	Sb8—c6
17. Tf1—c1	Ke8—f7 ⁶⁾
18. e5×f6	g7×f6
19. Dc7—f4 ⁷⁾	e6—e5
20. d4×e5	Sc6×e5
21. Tc1—e1	Se5×f3+
22. Dd1×f3	De7—d6
23. Df3—h5+	Kf7—g7
24. Te1—e3	Ld7—e8
25. Dh5—g4+	Le8—g6

26. Ta1—e1 Ta8—f8

Pozicija po 26. potezi črnega

27. Ld3—f5!! ⁸⁾	Dd6—c5
28. Te3—h3	Kg7—f7 ⁹⁾
29. Lf5×g6+	h7×g6
30. Th3×h8	Črni odneha. ¹⁰⁾

Opombe:

1. Tukaj se igra tudi lahko 7. ... Dd8, pa črni obdrži utesnjeno igro. Isto velja glede poteze 7. ... Sdf8, katera tudi ni dobra. Razun tega prihaja še v poštef 7. ... Kd8.
2. Dober napad dobi beli tudi z 8. a2—a4.
3. Navadnejše in boljše je 10. ... Sb8—d7 z nasledujočim 11. ... c7—c5.
4. Nenaaravnoigrano. Glejpa opombo k 16. potezi belega.
5. Napačno bi bilo 16. Dc7—b7 zaradi 16. ... 0—0. Beli namreč sedaj ne bi smel vzeti stolpa Db7×b8, ker bi po Ld7—c6 izgubil damo.
6. 17. ... 0—0 ne gre, ker bi beli vzal 18. Tc1×c6.
7. Izvrstno. Dama se poda na kraljevo krilo, kjer prične beli takoj močan, najbrž nevzdržen napad na sovražnega kralja.
8. Silno močna poteza, katera odloči igro takoj. Na druge poteze bi prišel črni z f6—f5 do sape.
9. Ker je beli grozil 29. Th3×h7+, Th8×h7, 39. Dg4×g6+ itd. 28. ... Tf8—f7, bi nič ne pomagalo zaradi 29. Dg4—f4 (grozi Df4—h6+ z nasledujočim Lf5×g6), Lg6×f5, 30.

Df4—h6+, Kg7—g8, 31. Th3—g3+, Lf5—g6, 32. Tg3×g6+, h7×g6, 33. Te1—e8+, Tf7—f8. 34. Dh6×g6 mat.
 10. Na Tf8×h8 bi namreč sledilo 31. Dg4—d7+ in 32. Te1—e8+.
 („Jutro“.)

Partija št. 35.

Iz korespondenčnega matcha
1. 1918.

Holandska obramba.

Beli: Grünfeld. Črni: Kramer.

1. d2—d4	f7—f5
2. e2—e4	f5×e4
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	c7—c6
5. f2—f3	Dd8—a5
6. Dd1—d2	e4×f3
7. Sg1×f3	d7—d6
8. Lf1—d3	Lc8—g4
9. Th1—f1	Sb8—d7
19. 0—0—0	0—0—0
11. Td1—e1	e7—e5!
12. d4×e5	d6×e5
13. h2—h3	Lg4—e6! ¹⁾
14. Dd2—e2	Lf8—b4
15. Ld3—c4	Lb4×c3
16. b2×c3	Da5—a3+
17. Kc1—b1	Sf6—d5!
18. Lg5—d2	Sd7—b6 ²⁾
19. Lc4—b3	Sb6—a4 ³⁾

Opombe:

- Signal za napad na damsko krilo.
- Sodelovanje te figure odloči.
- Beli se uda, ker na 20. Lc1 odloči Sa4×c3+, 21. Ka1, D×c1+, T×c1, 22. S×e2, na 20. L×a4 pa S×c3+, 21. L×c3, L×a2 †, 22. Ka1, Lc4+, 23. Kb1, L×e2.

Partija št. 36.

Igrana na glavnem turnirju v Celju avgusta 1921.

Španska partija.

Beli: Kramer. Črni: Poljanec.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6

3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. 0—0	Sf6×e4
6. d2—d4	b7—b5
7. La4—b3	d7—d5
8. d4×e5	Lc8—e6
9. c2—c3	Lf8—e7
10. Tf1—e1	0—0
11. Sf3—d4	Sc6×e5 ¹⁾
12. f2—f3	Le7—d6
13. f3×e4	Le6—g4
14. Dd1—d2	Dd8—h4
15. h2—h3	Ta8—e8 ²⁾
16. h3×g4	Se5×g4
15. Lb3×d5! ³⁾	Ld6 g3!
18. Sd4—f5!	Dh4—h2+
19. Kg1—f1	Dh2—h1+
20. Kf1—e2	Lg3×d1!
21. Dd2 g5!	Dh1×g2+
22. Ke2—d1 ⁴⁾	Sg4—f2+
23. Kd1×e1	Sf2—d3+
24. Ke1—d1	Sd3—b2+!
25. Kd1—e1	Sb2—d3+

in črni doseže s ponavljanjem potez remis z „večnim šahom“.

Opombe:

- Takozvana breslavska varijanta; črni zgubi figuro, dobi pa silno močan napad.
- Doslej sta igralca sledila teoriji; v prihodnji, navidezno jako riskantni potezi poskusi beli nekaj novega.
- Beli kralj bi se rad izmuznil preko f1—e2—d1—c2.
- Na Ke2×e1 nadaljuje črni s Te8×e4+ in doseže najmanj remis.

Partija št. 37.

Igrano u osječkom šahovskom klubu 8. XI. 1922.

Igra dvaju konja sa strane crnoga.

Bijeli: Vidor. Črni: B. Kostić.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—c4	Sg8—f6
4. d2—d4	e5×d4
5. 0—0	Sf6×e4
6. Tf1—e1	d7—d5

7. Lc4×d5	Dd8×d5
8. Sb1—c3	Dd5—a5 ¹⁾
9. Sc3×e4	Lc8—e6
10. Lc1—g5	h7—h6 ²⁾
11. Lg5—f6! ? ³⁾	g7×f6
12. Se4×f6+	Ke8—e7
13. b2—b4 ⁴⁾	Da5—f5
14. b4—b5	Df5×f6 ⁵⁾
15. b5×c6	Lf8—g7
16. c6×b7	Ta8—b8
17. Ta1—b1	Th8—d8
18. Sf3—e5	Td8—d6
19. Dd1—d2!	Ke7—d8 ⁶⁾
20. Dd2—a5	a7—a6
21. Da5—c5	Le6—d5
22. Dc5—a7	Tb8×b7
23. Da7—a8+!	Kd8—e7
24. Se5—c6+	Ke7—d7
25. Da8—e8 mat.	

O p a s k e :

1. Za danas vrijedi kao najbolja obrana. Prije se igralo 8. ... Dd8 ili Dh5. Alapin preporučao je 8. ... Dc4, što 9. b2—b3, Dc4—d5! vodi do interesantnih zapletaja. N. pr.: Na 9. ... Dh5? slijedi 10. S×d4, 11. D×d4, Td8, 12. Sf6+! g×f, 13. D×f6, Tg8, 14. Te6×f1 f×e, 25. D×e6+ dobivo! Na pr.: 10. Lc1—g5: h7—h6, 11. L^g—f6, D5—a5: 12. Sf3×d4, g7—f6, 13. Se4×f6+, Ke8—e7, 14. Sd4×e6, f7×e6, 15. Dd1 d7!+ i dobiva; vidi partiju Fahrni-Opočenski, Baden 1914.
2. Crni želi d-piona držati i 0—0—0 praviti, stoga mora L ostavit diagonalu g5—d8.
3. Mnogo obećavajuća, ali vjerovatno nekorektna žrtva. Bijeli napada neposredno d-piona još jednom i sprečava crnome 0—0—0. Nakon primitka žrtve sa strane crnoga izgleda crna pozicija sumnjivo, nu od odlučnog probitka se ne vidi ništa.
4. Fini potez, koji svadja navalu na drugu kolotečinu. Pion se ne može ni s damom kao ni S uzeti. Na 13. ... S×b4, 14.

D×d4, Td8, 15. Dh4 izgleda crni bijedno.

5. Najbolje, da se time neugodnog S riješi. Izim toga bi na 14. ... D×b5 bijeli T na b1 sa trajnom grožnjom na b7 sa tempom ušao u borbu.
6. Da izbjegne prijetnji 20. Da5, no položaj se jedva dade držati. Najbolje bi bilo D za S i T dati, po čemu bi se crni još dugo mogao održati.

(„Novosti“.)

Partija št. 38.

Igrana u Wienu u 13. kolu turnira.

Igra damina pješaka.

Bijeli: Sämisch. Crni: Vuković.

1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	e7—e6
3. c2 c4	d7—d5
4. Sb1—c3	Lf8—e7
5. Lc1—g5	0—0
6. e2 e3	h7—h6
7. Lg5—h4	b7—b6 ¹⁾
8. c4×d5	Sf6×d5 ²⁾
9. Lh4—g3	Lc8—b7
10. Lf1—d3	c7—c5
11. 0—0	c5×d4
12. e3×d4	Sb8—d7
13. Ta1—c1	Sd7—f6 ³⁾
14. Tf1—e1 ⁴⁾	Ta8—c8
15. Sf3—e5	Le7—b4
16. Dd1—b3 ⁵⁾	Sf6—h5!
17. Te1—d1 ⁶⁾	f7—f5 ⁷⁾
18. Se5—g6	Lb4×c3
19. b2×c3 ⁸⁾	Tf8—f6!
20. Lg3—h4	Dd8—e8! ⁹⁾
21. Sg6—e5 ¹⁰⁾	g7—g5
22. Ld3—b5	De8—e7
23. Lh4—g3	f5—f4
24. c3—c4	f4×g3 ¹¹⁾
25. c4×d5	g3×f2+
26. Kg1—f1	Tc8×c1
27. Td1×c1	Lb7—d5 ¹²⁾
28. Tc1—c8+	Kg8—g7
29. Db3—c2)	Sh5—f4! ¹³⁾
30. Lb5—c6	Sf4×g2!
31. Se5—g4	Tf6—f7
32. Dc2—e2	De7—d6
33. Lc6×d5	Dd6×d5
34. De2—e5+ ¹⁴⁾	Dd5×e5

35. d4×e5 h6—h5
 36. Sg4×f2¹⁵) Sg2—f4
 37. Kf1—e1 Tf7—d7
 38. Sf2—e4 Td7—d5

Bijeli predaje.

O p a s k e :

1. Ovaj je potez na ovome mjestu oveo dr. Tartakower u svojoj matchpartiji z Grünfeldom.
2. U gore navedenoj partiji uzeo je na ovome mjestu dr. Tartakower pješaka s e6-pješakom. Tendencija poteza u tekstu je zadržati otvorenu lovčevu liniju sb7.
3. Bijeli d-pješak doduše nije slab, ipak imade crni dobru igru, jer imade dobro postiranog konja na d5 i aktivnu lovčevu liniju b7—f4.
4. Ovaj nedovoljno motivirani potez iskorišćuje crni vrlo energično. Ponajprije biva točka c3 sistematski napadnuta, a zatim, kad je dama otklonjena z kraljevog krila poduzeta odlučna navala s Sf6—h5 to f7—f5.
5. Iznudjeno!
6. Na 17. Sc3×d5 slijedi jednostavno 17. . . . Dd8×d5!
7. Ovakav potez valja uvijek dobro proračunati. Uspije li bijelome da parira sve grožnje, doći će slabost pješaka e6 i polja g6 prije ili poslije do izražaja.
8. Nakon 19. Sg6×f8, Dd8×f8, 20. b2×c3, f5—f4 dolazi crni konačno u materijalnu premoć.
9. Pointa! Ovaj je potez morao biti kodf7—f5 točno proračunan. Zavodljiva ali nedostatna je žrtva dame s 20. . . . Tf6×g6, 21. Lh4×d8, Tg6×g2+, 22. Kg1×g2, Sd5—e3+, 23. Kg2—h3 itd. bijeli parira sve grožnje.
10. Bijeli se sramotno povlači, jer nakon 21. Lh4×f6, De8×g6, 22. Lf6—h4, Sd5—f4, 23. Lh4—g3 (na g2—g3 slijedi 24. Dg6—g4 s prijetnjama Df3 ili h3), 23. . . . Sf4×d3, 24. Td1×d3, f5—f4 i crni zadržava uz materijalnu premoć još i navalu.

11. Bolje nego 24. . . . Sd5—e7 jer bijeli imade tada s d4—d5 još mnogo resursa.
12. Prijeti 28. . . . De7—b7!
13. 30. Tc8—c7 ne ide sad radi 30. . . . Ld5×g2+, 32. Kf1×g2. Sf4—d5+ itd.
14. Prijetilo je 34. . . . Sg2—e3+ te 25. . . . Dd5—h1+ itd.
15. Na 36. Sg4—f6 slijedilo bi 36. . . . Sg2—e3+, 37. Kf1×f2, Se3—g4+ itd.

(„Jutarnji list“.)

Partija št. 39.

Igrana v Ljubljanskem šahovskem klubu dne 5. IV. 1923.

Dunajska partija.

Beli: dr. Asztalos.

Crni: dr. Vidmar.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sb1—c3	Sg8—f6
3. f2—f4	d7—d5
4. f4×e5	Sf6×e4
5. Sg1—f3	Sb8—c6
6. d2—d3	Se4×c3
7. b2×c3	d5—d4
8. Lf1—e2	Lc8—e6
9. 0—0	Lf8—e7
10. Dd1—e1	0—0
11. De1—g3	f7—f6
12. Lc1—h6	Tf8—f7
13. e5×f6	Le7×f6
14. Sf3—g5 ¹⁾	Lf6×g5
15. Lh6×g5	Dd8—d7
16. c3—c4	Ta8—f8
17. Le2—f3	Tf7—f5
18. Tf1—e1 ²⁾	Dd7—f7
19. Ta1—b1 ³⁾	Df6—g6
20. Lg5—f4 ⁴⁾	Tf5×f4
21. Dg3×g6	h7×g6
22. Te1×e6	g5—g4
23. h2—h3	Sc6—d8
24. Te6—e5	Tf4—f5
25. Te5—e7	c7—c6
26. Te7—d7	Tf5—f7
27. Td7×d4	Sd8—e6
28. Td4—d6	Se6—f4
29. Kg1—h2	Tf7—e7
30. a2—a4	Tf8—f6
31. Td6—d8+	Tf6—f8
32. Td8×f8+	Kg8×f8
33. Kh2—g3	Kf8—f7

34. Kg3—g4	Sf4—e6
35. a4—a5	Se6—d4
36. c2—c3	Sd4×f3
37. g2×f3	Kf7—g6
38. d3—d4	a7—a6
39. c4—c5	Te7—e2 ^o)
40. Kg4—g3 ^o)	Te2—e7
41. Kg3—f2	Kg6—f5
42. Tb1—e1	Te7—d7
43. Kf2—g3	g7—g6
44. Te1—e5+	Kf5—f6
45. Kg3—g4	Td7—h7
46. Te5×g5	Th7—e7
47. Tg5—e5	se vda.

Opombe:

1. Močnejše morda Ta1—e1.
2. Grozi Lf4—g5.
3. Še vedno ista grožnja, ki bi donesla kvaliteto.
4. Silno močna poteza.
5. Poslednji obupen poiskus z grožnjo mata.
6. Situacija je v korist belega razčiščena — črni igra dalje brez upa.

(„Jutranje Novosti“.)

Igralni red jugoslovanskega šahovskega saveza.

1. Kot igralna pravila veljajo pravila, natisnjena v učni knjigi Zmatik-Duras „Šah“ in Kotrč „Navodila k šahovski igri“, v kolikor niso v nasprotju z naslednjimi točkami.

2. Sahovnico je tako postaviti, da imata oba igralca na desni strani belo polje. Se li dožene, da stoji šahovnica nepravilno, ali da so bile prvotno figure napačno postavljene, se mora pričeti novo igro. Kadar se tekom igre število in pozicija figur ne strinja s pravilnim potekom igre, igra se od pozicije, v kateri je pogreška nastala, znova. Če se ne more dognati, v kateri poziciji da je pogreška nastala, se mora partija znova igrati.

3. Beli vedno prične. V prvi potezi se sme potegniti samo en kamen.

4. Dotakne se li igralec, ki je na potezi, kake figure, tedaj jo mora potegniti, ali pa vzeti, če je to nasprotnikov kamen. Dolžnost potegniti pa odpade, če igralec pred ali obenem izjavi, da kamen popravlja (j'adoube). Če kamen ne more potegniti ozir. vzeti, lahko napravi katerokoli potezo. Če igralec kamen še drži, lahko potegne kamorkoli hoče.

5. Napravi li igralec potezo, ki nasprotuje pravilom, nima poteza veljave ter se je ravnati po točki 4. Ako se to dožene šele v nadaljnjem poteku igre, tedaj je treba igrati partijo od pogrešne poteze naprej.

6. Šaha napovedati ni potrebno. Samo napoved šaha za igralca še ni obvezna, da bi šah tudi dal. Dani šah se mora kriti. Poteze proti temu pravilu so neveljavne.

7. Pri rošadi se mora najprej potegniti s kraljem. Rošada ni dopustna, če je kralj v šahu ali če bi moral prekoračiti polje, ki je od sovražnika ogroženo. Za stolp to ne velja.

8. Ako pride kmet iz začetnega polja za dve polji naprej in pride pri tem tik poleg nasprotnikovega kmeta, ima ta nasprotnikov kmet pravico ga vzeti, a sam se postaviti na polje, na katerem bi oni pešec stal, ako bi se bil pomaknil samo za eno polje naprej (vzeti en passant). Ta pravica pa velja samo za neposredno sledečo potezo. Nasprotnik je dolžan jemati mimogrede, ako nima druge poteze.

9. Vsak kmet, ki pride na osmo vrsto, se mora spremeniti v katerokoli figuro lastne barve, izvzemši v kralja.

10. Kdor postavi nasprotnikovega kralja mat, je dobil partijo. Ako se igralec preda, prizna s tem, da je poražen.

11. V vsaki poziciji ima igralec pravico, zahtevati od nasprotnika, da bi ga postavil v 50 potezah mat. Ako ga nasprotnik v tem času ne matira, proglašijo lahko partijo za remis. Začeti pa se mora s novim štetjem, ako se je vzelo kak kamen ali ako je kmet potegnil. Temu pravilu pa ne podleže partije, pri katerih je treba več kot 50 potez, da se jih doigra. To pa ne sme trajati več kot 100 potez. Ako bi po 100 potezah ne bila dosežena jasno dobljena pozicija, o čemur odloča razsodišče, se mora proglašiti partijo za remis.

12. Ako se ponovi v partiji najmanj trikrat ista pozicija, pri kateri je vedno isti igralec na potezi ima vsak od obeh igralcev ali pa tudi voditelj pravico proglašiti partijo za remis. To pa more storiti samo v trenutku, ko se je pozicija ponovila. Ako pa se partija nadaljuje, pomeni to, da sta se igralca odrekla tej pravici.

13. Pat je remis. Oba igralca lahko tudi v katerikoli poziciji proglašijo po medsebojnem dogovoru partijo za neodločeno.

Varia.

Problem i studija. Problemom nazivamo u šahu umjetnički prikaz jedne lijepe mat-kombinacije, a u određenom broju poteza. Nešto je različit od ovoga zahtev riješenja kod studija konačne igre. Tu se traži lijep put do jasnog dobitka ili remisa, bez obzira na broj poteza. Inače imadu studije kao kompozicije s problemima zajedničke značajnosti. Lijepa je za šahistu kombinacija, ili bolje ideja, koja ga presenećuje, živahno zaokuplja, te koja ga se ugodno dojmilje. Danas se preferiraju kratki 2—5 potezni problemi, jer to posvema dostaje za obradbu i najdubljih ideja. Iznenadne fine mat-kombinacije, kao i lijepo dovodjenje do dobitka nalazimo redovito i u praktičkim partijama, osobito jakih igrača. Ali tu su pozicije često opterećene slučajnim i nepotrebnim figurama, a i nesavršeno iskorišćenje raspoloživih sila može se lako da oslabi djelovanje i neposrednost ideje, da je upravo zatre i uguši. Tek spretna ruka umjetnički nastrojenoga komponiste izlučiti će najvrednije i dat ideji najlepší oblik. Tako se opetuje često, da i manje originalna ideja savršenom tehničkom obradбом zapanjuje, dok se obratno i naj-snažnija uslijed nedostatne izvedbe gubi. Poznato je, da se sve umjetničko stvarenje ravna po jednom zakonu, koji i u prirodi vrijedi — zakon o maksimalnom djelovanju, minimalnim sredstvima, dakle zakon štednje sile ili ekonomije. Ovaj princip sadržan je i u biti kraljevske igre, no tek u šahovskoj kompoziciji dolazi do svjesnoga i najčišćega izraza. Umjetna se studija prisanja o partiju, jer ima istu svrhu — postići jasnu dobivenu ili remis-poziciju. Zato je i razumljivo, da se uz-male iznimke studije grade tako, da imadu što veću partijsku vjero-jatnost kao i ravnotežu sila na daski. Kod problema je naprotiv razmjer sila nuzgredan, redovito je bijeli (koji vuče i daje mat) po materijalu i poziciji znatno jači — on može, da pobijedi kako hoće! Ali u propisanom kratkom broju poteza izvesti mat tu je zadaća teška kao i kod studije. Vremensko ograničenje izravna dakle potpuno nerazmjer sila, jer je moguć samo jedan jedini i najskriveniji put riješenju. Naravnim su se razvojem putevi problemske kompozicije i šahovske partije razišli, pa je opažano, da je koji komponista upotrijebio novu praktički nikad neizvedenu ideju ili mat-poziciju. Sredstva, kojima provodi svoje ideje u kompoziciji u izravnoj su često protivni s općim zakonima praktičke igre — na oko slabi potezi, koji napuštaju materijalnu ili pozicionalnu prednost, to su potezi riješenja u problemu. Njihov se smisao vidi tek kad nam se na koncu otvoru oči, a čitava ideja leži razkrita pred nama. Danas je kompozicija problema samostalna grana šahovske umjetnosti. Studije pako su na putu da pomalo zadobe isto mjesto kao i problemi, da ih pače i potisnu u pozadinu. J. K.

(„Jutarnji list“.)

Match Ljubljana—Zagreb. Prijateljske partije sa pozvanim igračima iz Ljubljane gg. Jerošovom Furlanijem odigrane su dne 1., 2. i 3. aprila u prostorijama Trgovačkog Doma. Zagrebački su igrači postigli ukupni uspjeh $5\frac{1}{2}$ boda, dok su se ljubljanski morali zadovoljiti s $\frac{1}{2}$ boda. Tome je mršavom rezultatu, koji nipošto ne može odgovarati razmjer jakosti obiju klubova, poglavito razlog, što su Ljubljančani zatekli Zagrebčane u izvrsnoj formi, „tvrdo trenirane“ ozbiljno provedenim prvenstvenim turnirom, dok su sami bili handicapirani dnevnim igranjem tuđjom okolicom i slabom rutinom. Zagrebački su igrači svi dobro školovani i izdržljivi, dok su Ljubljančani u pozicionoj

igri još neiskusni, Red igranja bio je po redatelju Vukoviću odredjen po redu uspjeha na klubskom turniru, pa su prvorazredni igrači, koji su se stavili redatelju na raspolaganje, igrali ovako: 1. aprila: Agapjjev 1 — Jerošov 0, Furlani 0 — Singer 1; 2. aprila: Jerošov 0 — Daniljčenko 1, Dr. Deutsch $\frac{1}{2}$ — Furlani $\frac{1}{2}$; 3. aprila: Peyer 1 — Jerošov 0, Furlani 0 — Rožić 1.

Posjet šahovkih majstora u Ljubljani. Od 5. do 8. IV. boravili su naši šahovski majstori dr. Asztalos i Vuković u Ljubljani, pa su tu priliku iskoristili da odigraju više prijateljskih partija s našim prvakom profesorom ljubljanskog univerziteta dr. Milanom Vidmarom, kao i da u tamošnjem klubu marljivo igraju konzultacione partije i brzopotezne turnire. Nakon nadasve srdačnog dočeka i čajanke u četvrtak 5. IV. redale su različite priredbe jedna za drugom, koje je tamošnja štampa osobitom pažnjom popratila. Ljubljana je te dana činila dojam jakog šahovskog centra. Kruna svega bila je vrlo uspješna priredba alternajuće simultan produkcije u dvorani hotela Bellevue. Majstori su igrali istodobno sa svima, ali su poteze pravili naizmjenice. Majstori su polučili od 36 partija 35 pobjeda, dok je jedna jedina partija izgubljena. Produkciju je priredio šišenski šahovski klub pod uzornim vodstvom svoga predsjednika g. Korena, koji je lijepim govorom otvorio igranje:

Dunajski kongres in „Jugoslovenski šahovski savez“. Na tem kongresu od 12. XI. 1922 je naš savez prvič oficijelno nastopil in inozemstvu. Jugoslavijo so zastopali gg. prof. dr. Vidmar (Ljubljana), Peyer in Vuković (oba iz Zagreba), König (Kula), prof. dr. Asztalos (Sarajevo) in Ovadija (Beograd). Dr. Vidmar je bil izvoljen kot sosvetnik v častni turnirski komite, je dne 18. XI. igral 28 simultanskih partij (22 dobil, 2 zgubil, 4 remiziral), je daroval specijalno nagrado za tistega turnirskega zmagovalca, ki doseže največ točk proti sozmagovalcem; Vid-

Turnir Wien 13. XI.—2. XII. 1922.

	Rubinstein	Dr. Tartakower	Wolf	Aljehin	Maróczy	Dr. Tarrasch	Grünfeld	Réti	Bogoljubov	Spielmann	Vuković	Sämisch	Takács	König	Kmoch	Bodova	Mjesto	Procentat	Bodova proti nagrađnicima
Rubinstein*)	—	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	11 $\frac{1}{2}$	I.	81 $\frac{0}{0}$	5
Dr. Tartakower	$\frac{1}{2}$	—	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$	10	II.	71 $\frac{0}{0}$	4
Wolf	0	0	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	9 $\frac{1}{2}$	III.	67 $\frac{0}{0}$	3
Aljehin	0	1	0	—	1	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	1	1	1	9	IV.-VI.	64 $\frac{0}{0}$	3
Maróczy	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	1	9	"	64 $\frac{0}{0}$	3
Dr. Tarrasch	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	—	1	1	1	1	0	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	9	"	64 $\frac{0}{0}$	4
Grünfeld	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	1	1	0	—	0	1	1	0	$\frac{1}{2}$	0	1	1	8	VII.	57 $\frac{0}{0}$	3
Réti	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	1	—	0	$\frac{1}{2}$	1	0	1	1	1	7 $\frac{1}{2}$	VIII.	53 $\frac{0}{0}$	3
Bogoljubov	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	1	—	1	1	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	6 $\frac{1}{2}$	9.	46 $\frac{0}{0}$	1 $\frac{1}{2}$
Spielmann	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	—	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	6	10.-11.	43 $\frac{0}{0}$	1 $\frac{1}{2}$
Vuković**)	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	1	0	0	0	—	1	0	1	1	6	"	43 $\frac{0}{0}$	3
Sämisch	$\frac{1}{2}$	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	1	0	$\frac{1}{2}$	0	—	1	1	1	5 $\frac{1}{2}$	12.	39 $\frac{0}{0}$	2
Takács	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	0	0	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	2	13.	28 $\frac{0}{0}$	1 $\frac{1}{2}$	
König	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	0	0	$\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	4	14.	14 $\frac{0}{0}$	$\frac{1}{2}$	
Kmoch	0	$\frac{1}{2}$	0	0	0	0	0	0	0	0	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	1 $\frac{1}{2}$	15.	10 $\frac{0}{0}$	$\frac{1}{2}$	

*) Specijalna nagrada dra. Vidmara.

**) Specijalna nagrada za najbolji uspjeh proti pobjednic.

marju na čast je komite priredil poslovilni banket. Ovadija je daroval nagrado za najboljšo „Dunajsko partijo“, svetnik dunajskega jugoslov. poslaništva, g. Horvat, pa nagrado za najlepšo končnico (to nagrado si je priboril Aljehin s partijo proti dr. Tartakowerju). Na mojsterskem turnirju sta Jugoslavijo zastopala Vuković in König, najmlajša izmed 15 udeležencev, kakor kaže sledeči pregled rojstnih datumov: dr. Tarrasch 5. III. 1862, Maróczy 3. III. 1870, Wolf 20. X. 1875. Rubinstein 10. X. 1880, Spielmann 5. V. 1884, dr. Tartakower 22. II. 1887, Bogoljubov 13. IV. 1889, Réti 28. V. 1889, Aljehin 1. XI. 1892, Takács 20. II. 1893, Grünfeld 21. XI. 1893, Kmoch 25. VII. 1894, Sämisch 10. IX. 1896, Vuković 26. VIII. 1898, König 9. II. 1901. Potemtakem je naravno, da sta slednja dva imela težko stališče napram starejšim in bolj izkušenim konkurentom. Tim častnejši je torej uspeh Vukovića, ki si je v tem gigantičnem boju priboril ne samo specijalno nagrado za najboljši uspeh proti zmagovalcem, ampak tudi naslov internacionalnega mojstra (kdor namreč v velikem mojsterskem turnirju doseže najmanj $\frac{1}{3}$ možnih točk, postane mojster). Vuković je dosegel 43%, torej približno toliko, kakor naš sedanji prvak dr. Vidmar, ko je prvič nastopil v velikem mojstrskem turnirju (Nürnberg 1906, 47%). In kakor se je Vidmarju takrat posrečilo, v eni najkrasnejših partij, kar jih sploh pozna šahovska literatura, premagati nemškega velikana dr. Tarrascha (glej partijo št. 22), tako je topot tudi Vuković nadvladal Tarrascha v najboljšem slogu (glej partijo št. 26). V monumentalni igri proti Sämischu, katero priobčimo v tem zvezku, pa je Vuković ustvaril eno najlepših partij celega turnirja. Škoda, da je Vuković v nekaterih partijah (Aljehin, Spielmann, dr. Tartakower, Rubinstein) v odločilnem trenutku popustil. König mojsterskemu turnirju sicer še ni dorasel, a dejstvo, da je remiziral z velemojstroma Bogoljubovom in Tarraschom, kaže, da skoro utegne postati prvovrstna moč.

AKIBA RUBINSTEIN

Pobjednik turnira u Beču 1922 i na mnogo gim pred-
ratnim turnirima.

Hastings. „Christmas chess-turnir“, katerega je v božiču 1922 priredil „Hastings and Leonard Chess Club“, je imel sledeči rezultat: Rubinstein $6\frac{1}{2}$, Réti in Siegheim 6, Condé in Norman 5, Yates $4\frac{1}{2}$, Blake in E. Sergeant $3\frac{1}{2}$, Drewitt 3, P. Sergeant 2.

Kjöbnhavn. Rezultat turnirja od 4. do 14. marca 1923: Njemcovič 8, dr. Tartakower in Sämisch 6, Spielmann $5\frac{1}{2}$. Jacobsen 3, Möller $1\frac{1}{2}$.

Margate (Anglija). Rezultat velikonočnega turnirja od 31. marca do 7. aprila 1923, prirejenega od „Kent Chess Association“: Grünfeld $5\frac{1}{2}$, Aljehin, Bogoljubov, Michell in Muffang $4\frac{1}{2}$, Réti 3, Colman 1, Müller $\frac{1}{2}$.

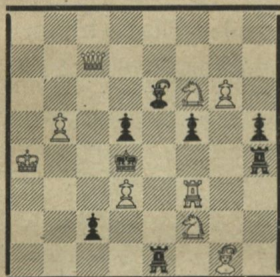
Liverpool. Rezultat turnirja od 31. marca do 7. aprila 1923: Mieses 8, Maróczy $7\frac{1}{2}$, Thomas in Yates $6\frac{1}{2}$, Blake 5, Spencer 4, Wahltuch $3\frac{1}{2}$, dr. Holmes 2 Dawbarn in Louis 1.

Literatura.

P. Morphy (Parties). J. M. Ovadija, Beograd, Čika Ljubina 11/II, nam pošlje mali zvezek, ki na 16 straneh vsebuje 32 diagramov iz Morphyjevih partij iz dobe 1849—1857; pri vsaki poziciji je v skrajšani notaciji naveden nadaljni potek igre. Nadejamo se, da se bo ta lična zbirka nadaljevala. Cena nam ni znana, a je gotovo nizka. Tisk: Stamparija i cinkografija „Vreme“, Beograd. — **30. Schachkatalog für 1922/23.** Schachverlag B. Kagan, Berlin-W 8, Behrensstraße 24. — **Hedewigs Mitteilungen über Schachliteratur** (Nr. 24, April 1923). Hans Hedewigs Nachf. Curt Ronniger, Leipzig, Perhesstraße 10. Versand an Interessenten gegen Einsendung von 50 Mark portofrei. — Mieses Jaques, **Der Schachlotse.** Eine Notbrücke im Eröffnungsspiel für theoretisch unerfahrene Schachspieler. 4. Auflage, 48 S. 8°, Grundpreis 1 M. Hedewigs Nachf.

Problematisches.

72. Stubbs A. G.

Im „Magyar Sakkvilag“ 1922 findet sich als Nr. 69 nebenstehender Zweizüger, der im Turnier des „Good Companion Chessproblemclub International“ im Feber 1918 den ersten Preis errungen hatte (Preisrichter: O Würzburg). Der Kenner wird auf den ersten Blick erkennen, daß die Idee dieselbe ist, wie in dem von uns als Nr. 63 gebachten Zweizüger von J. Groß (ehrend erwähnt im „Szachysta Polski“ 1913), nur ist sie im ersterwähnten Problem nach englischem Muster etwas verbessert, richtiger gesagt, verschlechtert. Nun ist es zwar jedermann erlaubt, eine Aufgabe zu verbessern, aber Mr. Stubbs hätte doch vorerst fragen müssen, ob Groß auf diese Neukomponierung oder Bearbeitung auch eingehe. Groß glaubte zunächst, daß es sich um C. F. Stubbs handle und dieser die Mitautorschaft von Groß durch A. G. (and Groß) versteckt andeute, es stellte sich aber heraus, daß C. F. Stubbs nicht mehr lebt und daß der Preistäger Arthur G. Stubbs (The Meads Cottage Hasley Lane, Hertford) ist. Kurz gesagt, obige Nr. 72 ist ein Plagiat von Nr. 63 und A. G. läßt sich als Arthur G. oder als „and Groß“ interpretieren. Was sagen O. Würzburg und Arthur G. Stubbs zu dieser Entdeckung? Jedenfalls hat Groß als Mitautor des preisgekrönten Problems Nr. 72 Anspruch auf die Hälfte des Preises

Pretplatnicima.

Radi povišice tiskarskih troškova molimo, da nam za drugo polletje šaljete 15 dinara, dakle se predplata povisi za 3 din. Koji su već platili, neka šalju diferencu u markama.

Jugoslavanski gambit.

I.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—e6
3. Lf1—b5	Sg8—f6
4. 0—0	Li8—c5
5. Sf3×e5 ¹⁾	Sc6—d4 ²⁾
6. Lb5—c4	d7—d6
7. Se5×f7	Dd8—e7
8. Sf7×h8	Lc8—g4
9. f2—f3 ³⁾	Sd4×f3++
10. Kg1—h1	Sf3×h2
11. Tf1—f3	Sh2×f3
12. g2×f3	Sf6×e4
13. Kh1—g2	Dd8—h4 ⁴⁾

Sb1—c3, kar vodi do igre štirih konj.

2. To potezo v zvezi z sledečo idejo sem pred decenijem kreiral v Gradcu in pozneje na njo opozoril v „D. Wochenschach“. To nadaljevanje naj bi se zvalo „Jugoslavanski gambit“ ali „Jugoslavanska varijanta (obramba) španske partije“. Četudi ta gambit morda ni povsem korekten, daje kombinatoriku dobre šanse in pride v poštev vsaj za lahke partije.

Opombe:

1. Močno je tudi 5. c5—c3 ali 5.

3. 9. Dd1—e1, Sd4×c2.

4. Ali 11. Dd1—e1, Sh2×f1; 12. Del×f1, 0—0; 13. Sb1—c3 (ali d2—d3), Sf6×e4; ali 11. Lc4—e2, Sh2×f1; 12. Le2×g4, Sf6×e4.

II.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	Sg8—f6
4. 0—0	Lf8—c5
5. Sf3×e5	Sc6—d4
6. Lb5—c4	d7—d6
7. Se5×f7	Dd8—e7
8. c2—c3	Lc8—g4
9. Dd1—a4+	Lg4—d7
10. Da4—d1	Ld7—g4

remis.

III.

1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6

3. Lf1—b5	Sg8—f6
4. 0—0	Lf8—c5
5. Sf3×e5	Sc6—d4
6. Lb5—a4	b7—b5 ¹⁾
7. La4—b3 ²⁾	d7—d6
8. Se5×f7	Dd8—e7
9. Sf7×h8	Lc8—g4
10. Dd1—e1 ³⁾	Sd4—e2+
11. Kg1—h1	Sf6×e4
12. f2—f3	Se4—f2+
13. Tf1×f2	Se2—g3+
14. h2×g3	De7×e1+
15. Kh1—h2	Lc5×f2
16. h3×g4	De1—g1+
17. Kh2—h3	Dg1—h1 mat.

Opombe:

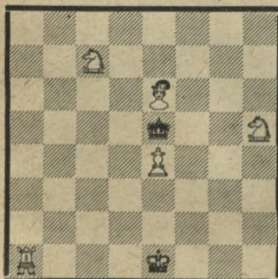
- Bluff! Bolje je Dd8—e7.
- Pravilno je 7. c2—c3!
- Na 10. f2—f3 nadaljuje črni kakor pod I. E. Kramer.

Dr. Anton Schwab (Celje): „Stolp na pohodu“.

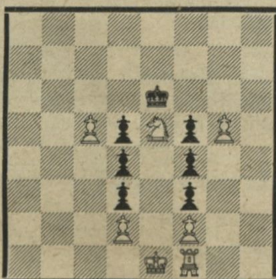
Ciklus didaktičnih problemov.

73. „Veliki in mali križ“. („Novosti“ 1922.)

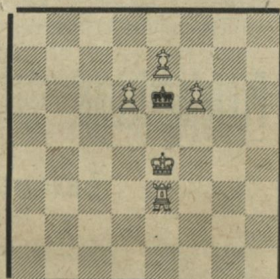
Mat v 3 potezah.

74. „Urna“. (Original)

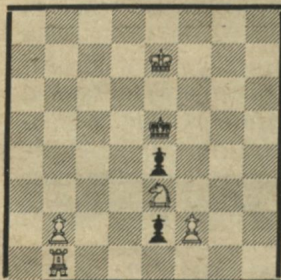
Mat v 3 potezah.

75. „Monstranca“. (Original).

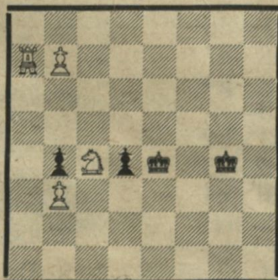
Mat v 3 potezah.

76. „Ojkonomični konjič A“. (Original.)

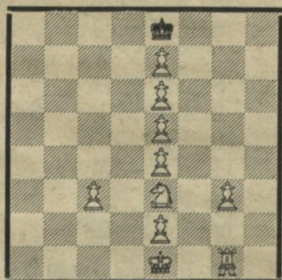
Mat v 3 potezah.

77. „Ojkonomični konjič B“. (Original.)

Mat v 4 potezah.

78. „Vitežki meč“. (Orig.)

Mat v 5 potezah

TRGOVINA SA UMJETNIM I OBRTNIM TVORINAMA
PETAR NIKOLIĆ = ZAGREB

ILICA 36. I. — TELEFON 2 = 22

Najveće i najbogatije skladište narodnih historičkih i umjetničkih slika. Jedini zavod sa slikama, izradjenih od naših prvih umjetnika. — Ove godine su izašle ove nove slike: Uroš Predić »Kosovka djevojka«, Eskičević »Prodor na dobrom polju« i »Prelaz preko albanskih gora«. A. Bocarić »Propast kraljevstva« i »Uskrslo kraljevstvo«, O. Iveković »Smrt Petra Svačića« i »Smrt Matije Gubca«, Nobili »Sv. Ciril i Metod pred papom Klementom V«.

»SMRT PETRA SVAČIĆA«, veličina slike bez okvira 63/95.

Veliki izbor Madona i ikona na skladištu, kao i svih drugih umjetničkih slika.

==== Najbrža dobava onih slika, što momentano manjkaju na skladištu. ====

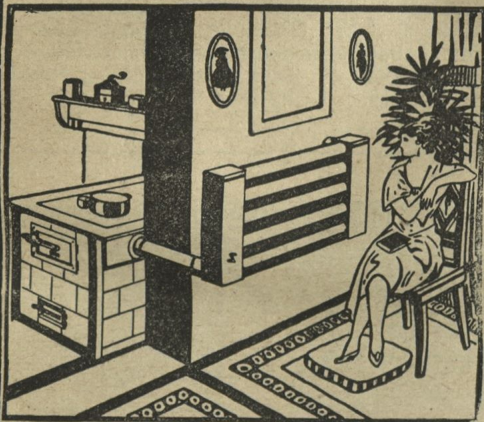
Veliki izbor raznih vrsti okvira svih veličina.

= Najveći stoga i najjeftiniji zavod te vrste. =

Razgledavanje našeg skladišta bez obveze kupnje.

Cijene umjerene. Na obroke 10% više. Tražite cijenike. (Doštapavaju se novi).

== Kovinotiskarska industrija ==
Rado Nipič in drug
Maribor, Slovenska ulica šte. 20.

Lastni izum

TOPLODAR

prištedi 100—150 % pre-
moga (glej slika).

Izdeluje vsakovrstne ko-
vinaste izdelke za elek-
trično razsvetljavo, za
gradbo in galanterijo na
debelo in drobno po na-
črtih ali po modelih. ∴

VELETRGOVINA

POKUČSTVA I SAGOVA
MÖBEL- U. TEPPICHHAUS

KAROL PREIS

MARIBOR, GOSPOSKA ULICA 20

NA VELIKO

EKSPORT

NA MALO

**Veletrgovina
p o h i š t v a**

Ernest Zelenka

Maribor

**tapetar in
dekorater**

Oblastveno zapri-
seženi izvedenec .

Velika zaloga spalnic,
jedilnic, gosposkih
sob in klub-garnitur

Lastne delavnice

Lastne delavnice

**VELETRGOVINA
Marko Rosner**

MANUFAKTURA NA VELIKO

**Maribor, Slovenska ul. 13
Jugoslavija**

Telefon int. 232

Brzjavljeno: Rosner Maribor

Tiskarna, litogr. umetn. zavod, knjigoveznica, založništvo, lastni reklamni in oo plakatovski zavod. oo

Umetniško in knjigotiskarstvo, — Rotacija. — Stereotipija. — Kamnotisk. ooooo Visokotisk. ooooo

MARIBORSKA TISKARNA D. D.

Telefon št. 24 **MARIBOR** Telefon št. 24

Knjige, brošure, časopisi, revije, računi, pisma, ceniki in vse tiskovine za državne in druge urade, trgovce in obrtnike, društva, korporacije. Delnice, hranilne knjižice, muzikalije, etikete. eno- in večbarvno. — Vezava trgovskih in leposlovnih knjig. Plakatiranje letakov, izdelanih v lastni tiskarni po znižani ceni.

Centrala: Jurčičeva 4. Podruž.: Strossmayerjeva 5.

Medjunarodno otpremništvo-Inter. Spedition

Ekspozitura :

*Prevalje
Dravograd*

STEVO TONČIČ

Maribor, SHS

*Brzjavni : — Telegrammadresse :
TONSPEDIT MARIBOR*

Expositor :

*Prävali
Unter-
Draburg*

Telefon šte. 20

Telephon Nr. 20

TRGOVINA SA UMJETNIM I OBRTNIM TVORINAMA PETAR NIKOLIĆ = ZAGREB

ILICA 36. I. — TELEFON 2=22

Najveće i najbogatije skladište narodnih historičkih i umjetničkih slika. Jedini zavod sa slikama, izrađenih od naših prvih umjetnika. — Ove godine su izašle ove nove slike: Uroš Predić »Kosovska djevojka«, Eskičević »Prodor na dobrom polju« i »Prelaz preko albanskih gora«, A. Bocarić »Propast kraljevstva« i »Uskrslo kraljestvo«, O. Iveković »Smrt Petra Svačića« i »Smrt Matije Gubca«, Nobili »Sv. Ciril i Metod pred papom Klementom V.«

»SMRT PETRA SVAČIĆA«, veličina slike bez okvira 63/95.

Veliki izbor Madona i ikona na skladištu, kao i svih drugih umjetničkih slika.

==== Najbrža dobava onih slika, što momentano manjkaju na skladištu. ====

Veliki izbor raznih vrsti okvira svih veličina.

Najveći stoga i najjeftiniji zavod te vrste.

Razgledavanje našeg skladišta bez obveze kupnje.

Cijene umjerene. Na obroke 10% više. Tražite cijenike. (Došampavaju se novi).

Tiskarna, litografični
umetn. zavod, knjigo-
veznica, založništvo,
lastni reklamni in
plakaterski zavod,
Umetniško in knjigo-
tiskarstvo, rotacija,
stereotipija, kamno-
tisk, visokotisk. v

MARIBORSKA TISKARNA D. D.

MARIBOR

TELEFON št. 24.

Knjige brošure, časopi-
si, revije, računi,
ceniki in vse tisko-
vine za državne in
druge urade, trgovce
in obrtnike, društva,
korporacije. Delnice,
hranilne knjižice, mu-
zikalije, etikete, eno-
in večbarvno. Vezava
trgovskih in leposlov-
nih knjig. Plakatira-
nje lepakov, izdelanih
v lastni tiskarni po
znižani ceni. v

Centrala: Jurčičeva 4. Podružn.: Strossmayerjeva 5.